یادداشت روز

فرش خانه ما یا هویت ملی آمریکا؟!

گذر زمان معیار خوبی برای سنجش اعتبار و ارزش عتیقه‌جات است. مثلاً سکه عتیقه اگر اصل باشد هر چه زمان بگذرد ارزش و قیمتش افزایش می‌یابد اما اگر قلابی و بنجل باشد، زمان رنگ و رویش را پاک و باطنش را آشکار می‌سازد. رفتار فروشنده جنس عتیقه هم می‌تواند سرنخ خوبی برای رسیدن به حقیقت ماجرا باشد. آن‌که جنس اصل دارد، اغلب عجله‌ای برای فروش ندارد و کمتر اهل هیاهو و بازارگرمی است اما فروشنده جنس قلابی، عجله دارد و طوری حرف می‌زند و صحنه‌آرایی می‌کند که خریدار گمان کند فرصتی استثنایی پیش رو دارد و به‌قول معروف شانس در خانه‌اش را زده است و اگر دیر بجنبد و دست دست کند، سودی بزرگ را از دست داده و تا آخر عمر باید حسرت آن را بخورد.

دو سال و نیم از توافق هسته‌ای (۲۳ تیر ۱۳۹۴) و دو سال از روز اجرای برجام (۲۷ دی ۱۳۹۴) می‌گذرد، همان روزی که قرار بود بر اساس آن تحریم‌های هسته‌ای لغو شود. مقایسه حال و روز آن روزهای برجامی و آنچه حامیان داخلی و خارجی‌اش می‌گفتند و وعده می‌دادند، با احوال رو به احتضار این روزهای آن -که معلوم نیست اصلاً چهار ماه دیگر زنده می‌ماند یا نه- به روشنی گویای میزان اصالت جنسی است که به ما انداختند!

با ورود برجام به سومین سال، سه بازیگر اصلی آن پیگیر اهداف خاص خود هستند. آمریکا به عنوان فروشنده برجام، گمان می‌کرد این توافق نشانه‌ای از تسلیم جمهوری اسلامی، پذیرش هژمونی واشنگتن و اولین گام در این مسیر است. آنچه بارها باراک اوباما و پس از او دونالد ترامپ به عنوان «روح برجام» از آن یاد کرده و مدعی شدند جمهوری اسلامی به آن پایبند نیست، در این چارچوب قابل ارزیابی و تحلیل است. برخی از تحلیلگران آمریکایی بی‌پروا و آشکارا به این موضوع اشاره کرده‌اند. «جرمی شاپیرو» از دیپلمات‌های باسابقه آمریکا و عضو ارشد و فعلی اندیشکده بروکینگز فروردین سال ۱۳۹۴ -چند ماه پیش از توافق هسته‌ای- مقاله قابل توجهی در وبسایت این اندیشکده منتشر کرد. عنوان مقاله او چنین است؛ «چرا جزئیات توافق با ایران مهم نیست». شاپیرو که سال‌ها در قلب سیاست خارجی آمریکا فعالیت داشته و مستقیماً با دیپلماسی این کشور درباره جمهوری اسلامی آشناست و خود وی از تصمیم‌سازان این حوزه بوده، در این مقاله تاکید می‌کند مسئله اساسی موضوع هسته‌ای و نگرانی‌ها درباره آن نیست و این موضوع تنها یک سمبل است. سمبلی از مبارزه علیه سیاست ایران که در مرکز قضیه قرار دارد و آن عبارت است از تهدید و به چالش کشیدن هژمونی آمریکا در خاورمیانه و بلندپروازی‌هایی که متحدان اصلی آمریکا یعنی عربستان و اسرائیل را تهدید می‌کند. وی در ادامه می‌نویسد؛ «توافق هسته‌ای اولین گام در این زمینه است و جزئیات توافق چندان اهمیتی ندارند چرا که هدف نهایی تغییر مقاصد و نابودی قدرت ایران است.»

نظرات «مکس فیشر» تحلیلگر نیویورک تایمز در این زمینه جالب توجه است. به عقیده او هویت ملی آمریکا در مرکز اصلی بحث و نحوه مواجهه با جمهوری اسلامی است. او می‌نویسد؛ «همانطور که عده زیادی در واشنگتن عقیده دارند، جمهوری اسلامی تنها یک حکومت نیست که با برنامه منطقه‌ای خود، منافع آمریکا را تهدید می‌کند، بلکه جمهوری اسلامی با موجودیت خود، خفت و تهدیدی برای هویت ملی آمریکا و حسی که نسبت به خود داریم، است.» او هم مانند شاپیرو معتقد است بحث‌ها درباره ایران در واقع درباره ایران نیست و «درباره ما (آمریکا) و جایگاه ما در جهان است.» جالب‌ترین بخش نظر او شاید این باشد؛ «ایران، آمریکا را مجبور به مواجهه با سؤالاتی درباره خود می‌کند چرا که جمهوری اسلامی صرفاً با موجودیت خود، چالشی جهانی برای آمریکاست. بخصوص در خاورمیانه، جایی که این الگو بیشترین اهمیت را دارد و این موضوعی است که آمریکا را دیوانه می‌کند.» توجه به عمق چنین نظریاتی نشان می‌دهد توقف افق تحلیل در پوسته برجام به عنوان یک معاهده و توافق فنی، میان ایران و چند کشور دنیا که آمریکا در پیشانی آن است، چقدر می‌تواند ساده‌لوحانه باشد.

بازیگر دوم این صحنه دولت آقای روحانی است. دولتی که با شعار «باید هم چرخ سانتریفیوژ بچرخد و هم چرخ اقتصاد» اقبال اکثریت را در انتخابات سال ۹۲ به دست آورد. نقدهای بسیاری به نحوه مذاکرات و آنچه محصول آن بود و برجام نام گرفت، وارد است. بسیاری از این نقدها را افرادی که از نظر فکری و سیاسی به این دولت نزدیک بوده و حتی حامی آن بوده‌اند، وارد کرده‌اند. اما شاید بتوان گفت راهبردی‌ترین اشتباه دولت در موضوع برجام، بزرگ‌نمایی و بزک آن بود. دولت و حامیانش در این مسیر غلط چنان پیش رفتند که یکی از نمایندگان وقت مجلس مدعی شد برجام باعث بهبود وضعیت آب و هوایی کشور و افزایش بارندگی نیز شده است! البته وقتی شخص آقای رئیس‌جمهور آب خوردن مردم را هم به توافق هسته‌ای گره می‌زند، شاید نتوان چندان به چنین سینه‌چاکان برجام خرده گرفت.

محدود کردن عوامل و زمینه‌های برخی گلایه‌های مردم که منجر به بروز اعتراض و پس از آن سوءاستفاده عوامل دشمن شد، به عوامل سطحی و محدود، ساده‌اندیشی و فرار از سؤالات سخت و واقعیت‌های پیچیده است اما بدون شک افزایش عجیب و غریب انتظارات از توافق هسته‌ای و برآورده نشدن آنها، یکی از عواملی است که نمی‌توان و نباید آن را نادیده گرفت. گرچه پس از آنکه سرکنگبین برجام صفرا فزود، دولت و حامیانش سرنا را از سر گشادش می‌نوازند و مدعی هستند این منتقدان برجام بودند که به انتظارات مردم دامن زدند! مکس فیشر به نکته جالبی در این زمینه اشاره می‌کند و می‌نویسد؛ «اوباما در سال ۲۰۱۵ به من گفت نگران است روحانی با دادن وعده‌های بیش از حد درباره مزایای اقتصادی ناشی از توافق هسته‌ای، به صورتی غیر عمدی این توافق را از بین ببرد.» متاسفانه شواهد و قرائن نشان می‌دهد دولت ادامه این مسیر رو به قهقرا را به شرم ناشی از پذیرش اشتباه و بازگشت ترجیح می‌دهد. چیدن همه تخم‌مرغ‌های دولت اعتدال در سبد شکسته برجام و پیوند زدن هویت دولت به این توافق، این حس روانی را در پاستور ایجاد کرده است که برجام خیابانی یک‌طرفه است و راه بازگشتی نیست، حتی اگر انتهای این خیابان به دره منتهی شود!

بازیگر سوم این میدان معتقدان به سیاست سازش هستند که کوشیدند مفهوم انقلابی «نرمش قهرمانانه» که رهبر معظم از آن سخن گفته بود را به سازش تحریف کنند! وقتی رهبر معظم انقلاب اسلامی در میانه سال ۱۳۹۲ این موضوع را مطرح کردند، تفسیرها و تحلیل‌های گوناگونی در داخل و خارج کشور نسبت به آن انجام شد. درباره مسیر طی شده و نگاه این طیف به مذاکرات و توافق هسته‌ای، سخن بسیار است اما اصلی‌ترین و مهم‌ترین موضوعی که این روزها اولویت دارد، در مفهوم «تجربه تاریخی برای ملت» نهفته است. تکیه بر برجام برای سامان دادن به مشکلات اقتصادی و اوضاع این روزهای اقتصاد کشور به روشنی گویای واقعیت‌ها و فرجام خسارت‌آفرین عبور از خطوط قرمز و عدم توجه به هشدارهای دلسوزانه است. حامیان داخلی برجام و آشپزهای خارجی آن اگر چه هر کدام دلایل متفاوتی دارند اما در یک نقطه اشتراک نظر و عمل دارند و آن هم جلوگیری از شکل‌گیری و تعمیق و گسترش این تجربه تاریخی در سطح جامعه ایران است.

فردی را تصور کنید که با مشکلات مالی مواجه است و به اهالی خانه می‌گوید، این فرش که در آن اتاق است کارایی چندانی ندارد و بهتر است آن را بفروشیم و پولش را به زخم زندگی بزنیم. خریدار هم بیرون خانه نشسته و دائم داد می‌زند که فرش کهنه و پاره می‌خرد! فرش را از زیر پای اهل خانه جمع کردند و به جایش سکه عتیقه گرفتند. عتیقه‌ای که تقّش درآمده قلابی است. اگر این ماجرا موجب درس عبرت شود، شاید بتوان گفت می‌ارزید که فرشی را دادیم و تجربه‌ای گرانبها آموختیم که زخم زندگی با کار و تلاش خودمان مرهم می‌یابد نه فروختن فرش زیر پایمان! یک بار دیگر خریدار پشت در آمده است و البته این بار با نعره می‌خواهد وسایل دیگری را ببرد. خطر آنجاست که همان‌هایی که فرش را دادند رفت، فردا به بهانه‌های دیگری بگویند این چند ظرف کهنه و لب پریده را می‌خواهیم چه کنیم؟ بهتر است بدهیم برود! هیچ زندگی و خانه‌ای با فروش اسباب و اثاثیه‌اش رونق نگرفته و آباد نشده است.

محمد صرفی

امشب دکتر روحانی در برنامه زنده تلویزیونی از اقتصاد می‌گوید

۱۳سؤال کلیدی از رئیس دولت دوازدهم

دفتر رئیس‌جمهور اعلام کرده که امشب بعد از خبر سراسری، دکتر روحانی با مردم سخن خواهد گفت.

این خبر خوبی است و امیدواریم که از آن حرف تازه‌ای به گوش برسد. از همین حالا می‌توان پیش‌بینی کرد که بخشی از این برنامه کما فی‌السابق به مدح و منقبت برجام، همان آفتاب درخشان دولت اختصاص یابد!

طبیعتا نمی‌توان دولتمردان و به ویژه شخص رئیس‌جمهور را با هر زبان و منطقی متقاعد کرد که در این گور مرده‌ای نیست و گریه و شیون بر سر آن، هیچ فایده‌ای برای مردم ندارد! اما حالا که آن مطالبه منطقی در آنها اثر ندارد، خوب است اینگونه مطالبه شود که لطفا پس از مدح و ثنای بلیغ در باب برجام و ساختن آثار و فواید ممتاز و هربار نوظهور درباره برجام، اندکی از دنیای خودساخته و انتزاعی خارج شوید و کمی از وقت را هم به مشکلات حقیقی و واقعی مردم و جامعه اختصاص دهید و برای اینکه مردم طعم پاسخگویی واقعی و نه تصنعی را نوبر کنند، اکنون که برای مجریان صدا و سیما امکان یک گفت‌وگوی حقیقی و حرفه‌ای وجود ندارد و هاله قدسی رئیس‌جمهور چنین اجازه‌ای نمی‌دهد، برخی از سوالات مردم را اینجا بخوانید و به آن پاسخ بدهید:

آقای رئیس‌جمهور! شما در هفتم خرداد ۹۲ در برنامه تبلیغات انتخاباتی خود درباره افزایش قیمت دلار گفتید: «قیمت دلار به چند برابر قیمت افزایش یافته. مشکل کجاست؟! مشکل عدم مشورت، مشکل خودشیفتگی، مشکل عدم استفاده از ابزار علمی برای اداره کشور است. مشکل بی‌ثباتی‌هاست... برای من قابل‌قبول نیست هر روز هر فرد ایرانی که به عمره می‌رود به خاطر کاهش هر روز قیمت ریال، در کنار یک عرب، خجالت بکشد.» آقای روحانی حتما خبر دارید که دلار در روزهای گذشته از ۴۶۵۰ تومان هم عبور کرد! یعنی نسبت به روز آمدن شما حدود ۵۰ درصد رشد کرده است! آیا شما هم اکنون هم معتقدید علت افزایش قیمت دلار خودشیفتگی و عدم مشورت شما با دانشمندان است؟! آیا عللی که سال ۹۲ اعلام کردید، فقط مربوط به دولت قبل بود یا ممکن است دولت دیگری هم در عالم به بلای خودشیفتگی و خودرایی و ... مبتلا شود؟! این روزها که یک سوم سرمایه مردم در دولت شما دود شده، حرف یا پیشنهادی برای حفظ ثروت مردم و تثبیت قدرت خرید و ارزش پول ملی ندارید؟! آیا اکنون و در سایه سیاست‌های شما، مردم سربلندند؟! راستی دفعه قبل آقای نوبخت گفت شما در اثر گرانی دلار دچار «تکدر خاطر» شده‌اید! با تشکر از تکدر شما، آیا هنوز هم مکدرید؟! آیا ادامه روند صعودی قیمت دلار موجب تکرر تکدر شما نمی‌شود و آیا نمی‌خواهید به جز تکدر کار دیگر انجام بدهید؟!

آقای رئیس‌جمهور! حتما به یاد دارید که در آستانه انتخابات سال ۹۲ شما در یک جمله حکیمانه گفتید: «ملاک تورم جیب مردم است نه آمار مرکز آمار و بانک مرکزی» این سخن در تاریخ ثبت شده و نمی‌توانید بگوئید ۵ سال است منتظرم که کسی این را از من بپرسد تا بگویم من نگفتم! آقای روحانی! اکنون بانک مرکزی تورم را حدود ۹ درصد اعلام می‌کند! اما جیب مردم خبر دیگری می‌دهد. آیا معتقدید که جیب مردم دروغ می‌گوید و باید با آن برخورد کرد یا نه، همچنان بر سر حرف ۴ سال پیش خود هستید؟روزی که شما آمدید، گوشت کیلویی ۲۹ هزار تومان بود، و اکنون بیش از ۴۰ هزار تومان شده است. یعنی حدود ۴۰ درصد گرانتر! مرغ کیلویی۶ هزارتومان بود و اکنون کیلویی ۷۵۰۰ تومان شده است یعنی حدود ۲۵ درصد گرانتر! برنج کیلویی ۷ هزار تومان بود و الان حدود ۱۳ هزار تومان شده است یعنی نزدیک به دو برابر! سکه یک میلیون و ۷۰ هزار تومان بود و حالا یک میلیون و پانصد و پنجاه هزار تومان شده یعنی پنجاه درصد گرانتر! از تخم مرغ تا شانه‌ای ۱۶ هزار تومان و اجاره بهای کمرشکن و سایر خرده‌ریزهایی که مردم هرروزه برای تهیه آن هزار جور محاسبه می‌کنند و شما و مدیرانتان از قیمت هیچکدام خبر ندارید، هیچ نمی‌گوییم. اما با ملاحظه این اعداد و ارقام ،آیا هنوز هم معتقدید تورم ۹ درصد است؟!

آقای رئیس‌جمهور! شما در سال ۹۲ گفتید: «دولت تدبیر و امید نخواهد گذاشت این همه جوان بیکار در مقابل خانواده و فرزندان شرمنده باشند.... همین کارخانه‌های موجود در کشور اگر به جای ۲۰ درصد توان با ۶۰ درصد توان کار کنند، بخش عظیمی از مشکلات اشتغال‌زایی در کشور برطرف می‌شود... در ماه‌های ابتدای آغاز به کار دولت «تدبیر و امید» موانع از سر راه تولید برداشته می‌شود.» می‌دانم که این‌ها را به‌خاطر مشغله‌های فراوان به یاد ندارید اما بالاخره در تاریخ ثبت و ضبط شده است آیا این وعده‌ها عملیاتی شد؟ چندی قبل معاون یکی از وزرای شما گفت بیش از ۶۰ درصد صنایع کشور با نیمی از ظرفیت کار می‌کنند! البته ایشان تواضع کردند وگرنه قبلا اعلام شده بود ۸۰ درصد از صنایع کشور معطل و تعطیلند! اکنون مراکز آماری وابسته دولت، نرخ بیکاری را یازده درصد می‌دانند! این عدد را که می‌دانید یعنی چه؟! یعنی از بین یکصد جوینده کار، تنها ۱۱ نفر کار پیدا نمی‌کنند و ۸۹ نفر دیگر شغل دارند! اما سخنگوی دولت شما چیز دیگری می‌گوید! نوبخت می‌گوید در هر خانه سه بیکار تحصیل‌کرده داریم! و بالاخره مرکز پژوهش‌های مجلس رسما اعلام کرد نرخ واقعی بیکاری حداقل ۲۲ درصد یعنی دو برابر نرخ دولت‌ساخته است! این مرکز اعلام کرده که بیکاری تحصیلکرده‌ها ۳۶ درصد است و مجموعا ۶ میلیون نفر در بحران بیکاری هستند! اگر صلاح می‌دانید بدون عصبانی شدن به موضوع بیکاری هم بپردازید و درباره عدد واقعی برای مردم توضیح بدهید.

آقای رئیس‌جمهور! به‌خاطر دارید در سال ۹۲ می‌گفتید: «اطلاعات مربوط به دولت باید به صورت شفاف در اختیار مردم قرار گیرد که این مسئله بسیار مهمی است؛ مقررات و قوانین باید به صورت شفاف در اختیار همه قرار گیرد و نباید یکی زودتر از این مسائل آگاه شود و فردی دیگر دیرتر.... اساساً اولین شرط دولت شایسته و کارآمد در کنار شفافیت، پاسخگویی است...» البته چندین برابر این چند سطر در باب شفافیت سخن گفتید اما صفحات ما کم است و نمی‌توانیم همه را چاپ کنیم چون در بحران گران شدن اخیر کاغذ، ما خبر نداشتیم و نتوانستیم مثل آنها که رانت خبری داشتند، کاغذ ذخیره کنیم! آقای رئیس‌جمهور! به نظر شما، دولت‌های یازدهم و دوازدهم شفافند؟! برجام که باید محرمانه باشد و مردم ایران بعد از همه مردم عالم از آن با خبر شوند که البته نوش‌داروی بعد از مرگ سهراب است! آنکه هیچ، اما قرار داد پژو محرمانه است، قرارداد توتال محرمانه است، قرارداد با رنو هم محرمانه است! از افزایش تعرفه خودرو عده ۹ نفر زودتر از بقیه خبر دارند و بیش از ۱۲۶ هزار میلیارد تومان سود به جیب زدند! رجیستری گوشی موبایل چنان شیرین بود که شرکت زیرمجموعه تامین اجتماعی، واردکننده اپل شد و... تمام نمی‌شود آقای رئیس! این لیست محرمانه‌های دولت شما تمامی ندارد! هنوز هم معتقد به شفافیت هستید؟! کارها و قراردادهای سخت و مهم بماند، می‌شود درباره منزل خودتان اندکی شفاف‌سازی کنید؟! یا درباره ثروت افسانه‌ای برخی وزرایتان؟!

آقای رئیس‌جمهور! حتما به‌خاطر دارید که در سال ۹۲ گفتید: «وقتی نقدینگی در جامعه بی‌حساب و کتاب بالا می‌رود، تورم بزرگی ایجاد می‌شود. وقتی ارزش پول ملی تنزل می‌یابد مردم به دنبال این می‌روند که کاری کنند تا ثروتشان کاهش نیابد.» اکنون لابد خبر دارید که نقدینگی در دولت شما سه برابر نقدینگی در سال ۹۲ شده و به عدد بی‌سابقه و وحشتناک ۱۴۲۴ هزار میلیارد تومان رسیده؟! آیا افزایش سه برابری بی‌حساب و کتاب نیست؟ آیا در دولت شما هم افزایش نقدینگی باعث تورم و کاهش قدرت خرید مردم شده یا این فرمول فقط درباره دیگران معتبر است؟!

آقای رئیس‌جمهور! سال ۹۲ بود که گفتید: «مسئله مسکن، اولویت دوم جوانان است و من به آن توجه ویژه‌ای دارم.» یادتان که هست؟! یادتان هست درباره مسکن مهر گفتید: «متأسفانه امروز در برخی جاها به جای مسکن خوابگاه برای مردم درست شده که بر همین اساس باید نواقص پروژه مسکن مهر برطرف شود.» می‌توانید آماری بدهید که در دولت شما، به جز تقدیم چند ناسزا به مسکن مهر مزخرف ...، چه طرحی برای اولویت جوانان یعنی مسکن اجرا شد؟! می‌توانید فهرستی از آثار «توجه ویژه» خود به مسکن جوانان را اعلام کنید؟!(البته اگر محرمانه نیست) می‌توانید از فرجام طرح مهم و پرهیاهوی «مسکن اجتماعی» با مردم سخن بگوئید؟!

آقای رئیس‌جمهور! یادتان هست درباره واردات بی رویه چه حرف‌های خوبی می‌گفتید؟! گفتید: «روی آوردن به مسیر واردات بزرگ‌ترین بی‌عدالتی است. عدالت این است که در شرایط فشار دشمن ما بتوانیم در داخل به تولید کمک کنیم، فضا را بهبود ببخشیم، تولید داخل را افزایش دهیم و از مقدار واردات بکاهیم... با توجه به اینکه در بخش کشاورزی و تولید دارای فرصت‌های خوبی بودیم، با بی‌برنامگی و نادیده گرفتن این توانمندی‌ها اقدام به واردات بی‌رویه کردیم و بخش تولید و کشاورزی ما تضعیف شد.» اکنون هم به همان حرف‌ها معتقدید؟! آیا از آمار واردات خبر دارید؟! می‌دانید که از شیر مرغ تا جان آدمیزاد به کشور وارد می‌شود؟! خبر دارید که چیزهایی وارد می‌شود که سالیان سال جزو هنر و توان ایرانی بوده و با سربلندی آنها را تولید و صادر می‌کردیم؟ تا به حال بادام و انجیر و کشمش و... چینی دیده‌اید؟! خبر دارید که سنگ پا هم وارد می‌شود؟!

بقیه در صفحه ۱۰

شیرین‌کاری ۲۰ دقیقه‌ای و دلار ۴۶۵۰ تومانی

نایب رئیس مجلس با تأکید بر موافقت دادستان تهران برای بازدید نمایندگان از زندان اوین، گفت: قاعدتا این بازدید باید هفته آینده انجام شود.

علی مطهری در حاشیه جلسه علنی دیروز در جمع خبرنگاران پارلمانی گفت: همین امروز صبح با آقای لاریجانی درباره بازدید نمایندگان از زندان اوین صحبت کردم. ایشان گفت: دادستان تهران موافق انجام این کار هستند و قرار شد رؤسای کمیسیون‌های امنیت ملی و قضایی مجلس هیئت ۵، ۶ نفره‌ای را برای انجام این بازدید تعیین کنند.

وی ادامه داد: با صحبتی که با رئیس کمیسیون قضایی داشتم همین امروز و فردا این هیئت باید تعیین شود.

اعضای فراکسیون اصلاح‌طلبان طی یکی دو هفته اخیر تأکید ویژه‌ای بر آزادی عناصر بازداشتی در اغتشاش اخیر داشتند و رسانه‌ها و فعالان این طیف نیز در اوج آدم‌کشی و خرابکاری عناصر اغتشاشگر، اصرار داشتند عناصر قانون‌شکن و خرابکار را به عنوان «مردم» جا بزنند!

نکته جالب اینکه طی هفته‌های اخیر، با وجود تشدید برخی نابسامانی‌های اقتصادی و طفره رفتن مسئولان دولتی از پاسخگویی، امثال علی مطهری در قامت وکیل‌الدوله سکوت اختیار کرده‌اند و این در حالی است که مردم انتظار دارند مطالبات اقتصادی آنها، از طریق نمایندگان مجلس، از دولت پیگیری شود.

در همین سکوت و انفعال نمایندگان طرفدار دولت و در پایان دومین سالگرد اجرای برجام، قیمت دلار از ۳۳۰۰ تومان در ۲ سال قبل، به رکورد بی‌سابقه ۴۶۵۰ (۴۰ درصد افزایش) رسیده است اما امثال علی مطهری که مدعی بودند، ۲۰ دقیقه هم برای تصویب برجام زیاد است، اکنون درباره ثمرات وارونه و تلخ برجام کمترین موضع‌گیری و پرسشگری از دولت نمی‌کنند.

فعالان اقتصادی: وعده‌های برجامی عملی نشد

فعالان اقتصادی در پایان دومین سال اجرای برجام می‌گویند تصویری که از برجام ساخته شده بود، واقعیت نداشت و انتظارات آن درباره تسهیل کسب و کار و رونق اقتصاد عملی نشد.

حمیدرضا صالحی دبیر فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته در این زمینه به جام‌جم گفت: انتظارات بخش خصوصی از برجام محقق نشد.

بخش خصوصی کشور انتظار داشت پس از برجام، روابط کارگزاری بانک‌ها، باز شدن ال.سی و صدور ضمانت‌نامه‌ها به حالت عادی بازگردد، اما عملا این اتفاق نیفتاد. از زمانی هم که ترامپ به‌عنوان رئیس‌جمهور آمریکا روی کار آمد، کارشکنی در برجام بیشتر شد.

صالحی با بیان این که هنوز بانک‌های درجه یک اروپایی و آمریکایی با ایران همکاری ندارند، تصریح کرد: آمریکا به بانک‌های درجه یک اروپایی تذکر داده در صورت همکاری با ایران همکاری خود را با این بانک‌ها قطع می‌کند و به نوعی ریسک همکاری با ایران را بالا برده است.

عباس آرگون، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران گفت: در ابتدای به نتیجه رسیدن توافق هسته‌ای موضوعاتی مطرح شد که از این پس همه مشکلات اقتصادی حل خواهد شد در حالی که نباید انتظارات خود را از این توافق بین‌المللی بالا می‌بردیم. برجام قرار بود زمینه فعالیت شرکت‌های ایرانی را با شرکت‌های بین‌المللی فراهم کند، تصریح کرد: هنوز نتوانستیم به اهداف تعیین شده‌ای که از آن تبلیغ کردیم، برسیم و مشکلات بانکی همچنان پابرجاست.

حمید انصاری دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی نیز معتقد است: برجام تسهیل‌کننده اقتصاد کشور نبود.

وی با اشاره به نوسان‌های غیرمنطقی نرخ ارز در بازار ایران به جام‌جم گفت: آیا تاکنون کسی سؤال کرده است که چرا حجم سرمایه‌های جذب شده کم بوده و بیشتر معطوف به پروژه‌های دولتی بوده است؟ پاسخ این پرسش در نوسان‌های غیرمنطقی نرخ ارز در بازار است چون اصلی‌ترین نیاز سرمایه‌گذاران خارجی دستیابی به ارزیابی‌های مشخص درباره آینده بازار است که با این نوسان‌ها امکان نداشته چنین اتفاقی صورت پذیرد.

رضا رضایی، رئیس هیئت‌مدیره انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی درباره تغییر شرایط بخش خصوصی طی دو سالی که از اجرای برجام می‌گذرد، گفت: واقعیت امر این است که انتظارهایی که از برجام داشتیم محقق نشد.

رضایی افزود: امضای این توافق درواقع روحی تازه به بخش خصوصی و تولیدکنندگان ایرانی دمید، ولی رفته رفته این اشتیاق و علاقه کمرنگ شد و خبری از آن هیجان نیست.

محمدحسین برخوردار، عضو اتاق بازرگانی درباره تاثیر برجام بر اقتصاد کشورمان به جام‌جم گفت: از همان روزهای ابتدایی که اخبار مربوط به توافق میان ایران و کشورهای ۱+۵ منتشر شد به مسئولان هشدار دادیم که نباید از برجام تصویری غیرواقعی بسازیم چون این توافق نمی‌تواند یکباره در اقتصاد کشورمان معجزه کند و باید واقعیت برجام را قبول داشته باشیم.

این عضو اتاق بازرگانی تاکید کرد: ترسیم رویای غیرواقعی از برجام عاملی بود که انتظارات مردم از آن افزایش یابد در حالی که واقعیت امر این نبود و همه می‌دانستیم آن تصویر تقریبا غیرواقعی است و درنهایت می‌تواند تاثیر منفی در افکار عمومی و اقتصاد کشورمان داشته باشد.

خبر ویژه

علی فاضلی، رئیس اتاق اصناف ایران تاکید کرد: برجام نقطه قوتی برای اقتصاد ما نیست و نمی‌تواند ناجی اقتصاد ایران باشد. اگر مسئولان به مزیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی توجه کنند همه مشکلات رفع خواهد شد، اما متاسفانه مشکلات را به بیرون از کشور گره زدند.

فاضلی با بیان این که هنوز به خودباوری و خوداتکایی در کشور نرسیده‌ایم، تصریح کرد: آنقدری که برای برجام در دو سال اخیر تبلیغ شد برای اقتصاد مقاومتی در چهار سال گذشته تبلیغ نشد و همین موضوع ضعف به باور نداشتن ظرفیت‌های داخلی را نشان می‌دهد.

ایران: دولت از رویکرد افزایش قیمت‌ها کوتاه نیاید(!!)

روزنامه ایران ادعا کرد ریشه اعتراضات مردم اقتصادی نیست و بنابراین دولت نباید به خاطر اتفاقات هفته گذشته، از رویکرد افزایش قیمت‌ها عقب‌نشینی کند!

ارگان رسمی دولت می‌نویسد: مهم‌ترین نگرانی درخصوص آثار اعتراض‌های اخیر در برخی از شهرهای کشور این است که دولت را وادار به اتخاذ سیاست‌هایی در حوزه اقتصاد کند که به هیچ وجه به صلاح اقتصاد ملی نیست. دولت نباید در این دام بیفتد که ریشه اصلی اعتراضات، سیاست‌های اقتصادی اوست. در واقع یکی از هزاران علت اعتراض‌های اخیر مسائل اقتصادی است. این درحالی است که برخی سعی دارند تا ریشه اتفاقات روزهای اخیر را به سیاست‌های اقتصادی دولت مرتبط کنند و برای مثال خواستار تغییر بودجه سال آینده شده‌اند. حال در صورتی که دولت به این دام بیفتد که سیاست‌های اقتصادی او باعث شکل‌گیری این اعتراضات است ممکن است به سمت سیاست‌هایی مانند دستکاری در قیمت‌های بازار سوق داده شود که به نفع اقتصاد ملی نیست و شاکله‌های اقتصاد را برهم بزند. دولت روحانی به‌خصوص دولت نخست او (دولت یازدهم) از نظر شاخص‌های کلان اقتصادی جزو دولت‌های موفق بوده است و سال ۱۳۹۵ نیز یکی از سال‌های خوب اقتصاد ایران بوده است که در آن در کنار مهار نرخ تورم، رکود اقتصادی به معنای دقیق نیز تا حدود زیادی از بین رفته است. البته سیمای واقعی رکود اقتصادی در سال‌های اخیر از سوی برخی از جریان‌ها تغییر داده شده است و عده‌ای سعی دارند تا بخشی از اقدامات دولت‌های قبل را به پای دولت روحانی بنویسند.

از برنامه سوم توسعه تاکنون به‌جز جهش قیمتی حامل‌های انرژی در دولت احمدی‌نژاد، قیمت‌ها در اقتصاد ایران حبس شده و اجازه افزایش به آنها داده نشده است و هرگاه قیمت‌ها افزایش یابد مردم احساس گرانی می‌کنند. اما درصورتی که قیمت‌ها بهنگام و در زمان درست افزایش می‌یافت نه تنها فشاری به مردم وارد نمی‌شد بلکه با تزریق درآمدها به بخش تولید و اشتغال رفاه جامعه نیز ارتقا پیدا می‌کرد.

هم‌اکنون بنیادهای اقتصادی کشور به خوبی کار می‌کند و جهت‌گیری‌های آن نیز به درستی تعیین شده است. بودجه سال ۹۷ نیز با دو رویکرد اساسی افزایش اشتغالزایی و فقرزدایی توسط دولت تدوین شده است که در شرایط کنونی اقتصاد ایران نسخه مؤثری خواهد بود. زمانی که نرخ رشد اقتصادی افزایش یابد به اشتغالزایی و رشد درآمد خانوارها که همان فقرزدایی است، منجر خواهد شد. بنابراین دولت نباید به انتقادهای غیرکارشناسی نسبت به لایحه بودجه تدوینی خود شک کند و متناسب با واقعیت‌های موجود، منافع ملی، ظرفیت مردم و کشش اقتصاد مسیر را ادامه دهد.

کارنگی: ابرقدرت رو به افول آمریکا ناتوان از مهار نفوذ ایران است

یک اندیشکده آمریکایی تصریح کرد: آمریکا ابرقدرت در حال افول است که برای محدود کردن نفوذ منطقه‌ای ایران، فاقد راهبرد موثر است.

اندیشکده کارنگی در گزارشی نوشت: آمریکا به عنوان یک ابرقدرت در حال افول، در وضعیت فقدان بازنگری در راهبرد خویش، در محدود کردن نفوذ منطقه‌ای ایران ناتوان خواهد بود. در اینجا با یک پارادوکس روبرو هستیم چراکه ایالات متحده و سیاست‌های منطقه‌ای آن، بارها راه گسترش و تعمیق نفوذ ایران در منطقه را هموار کرده است. در نبود یک بازنگری در راهبرد آمریکا - ایران، نفوذ منطقه‌ای خود را گسترش خواهد داد.

همچنین سیاست‌های آمریکا، به تهران این فرصت را داده است تا در پرتو توجه به تهدیدهای بی‌پایان نظامی دولت‌های مختلف آمریکا و نیز (رژیم) اسرائیل، عمق راهبردی و توان دفاعی خود را تثبیت کند.

سیل فروش تسلیحات آمریکایی و کشورهای اروپایی به ریاض و ابوظبی، این روند را شفاف‌تر کرده تا تهران متقاعد شود که باید دشمنان منطقه‌ای خود را زمین‌گیر کند تا نتوانند جبهه متحدی را شکل داده و ایران را منزوی نمایند.

«اسکندر صادقی بروجردی» عضو پژوهشی تاریخ معاصر ایران در دانشکده «سنت کراس» دانشگاه آکسفورد معتقد است: دو نمونه برجسته از اینکه چگونه ایالات متحده به ابزاری برای هموار شدن راه پیشرفت عمق راهبردی ایران تبدیل شد، تهاجم به عراق، نابودی دولت و انحلال ارتش در این کشور؛ همچنین در یک گستره کوچکتر حمایت حساب نشده از جنگ تحت رهبری سعودی در یمن بود، جایی که به طور سنتی ایران در آن یا نفوذی نداشت یا نفوذش چشمگیر نبود.

اکنون هم همچنان تمایلی در کار نیست که نگرانی‌های امنیتی ایران یا احساس خطر از یک سلسله منازعات مدام منطقه در پرتو تهدیدهای مکرر به اقدام نظامی، درک و پذیرفته شود.

در این زمینه، «مایکل یانگ» تحلیلگر کارنگی معتقد است: «این شرایط، مشوق اندکی را برای جمهوری اسلامی فراهم می‌آورد تا حمایت از متحدانش یا طرف‌های ناراضی در منطقه را متوقف کند؛ روشی کارساز و کم‌هزینه که دشمنان ایران را در داخل کشمکش نگه می‌دارد و آنها را وادار می‌کند که پیش از رویارویی مستقیم با ایران، دوباره فکر کنند.»

«گری سیک» عضو پیشین شورای امنیت ملی آمریکا معتقد است: بازدارندگی موفق ایران - مانند بازدارندگی اتحاد شوروی درگذشته - به چیزی بیش از مجموعه‌ای از کنش‌های منفی نیاز دارد. کارنامه گذشته این ماجرا بسیار پیچیده است.

غرب به رهبری آمریکا، رژیم‌های طالبان و صدام حسین را سرنگون و با دولت‌های همراه ایران جایگزین کرد. این امتیاز به نفوذ منطقه‌ای ایران، هرچقدر هم که ناخواسته انجام گرفت، به آسانی جبران نمی‌شود.

در آغاز قرن بیست‌ویکم، بزرگ‌ترین تهدید برای منافع غرب، برنامه رو به پیشرفت هسته‌ای ایران بود که سه سال مذاکره فشرده، ایران را متقاعد کرد که به طور رسمی هرگونه پیگیری تسلیحات هسته‌ای[!؟] را تقبیح کرده و این کشور را تحت شدیدترین نظارت هسته‌ای در میان کشورهای جهان قرار دهد.

در این چارچوب، چهار قاعده برای بازدارندگی ایران موردنیاز است؛ منافع و اولویت‌های خودتان را درست بشناسید؛ هرجا که با ایران منافع مشترک دارید، همکاری کنید؛ هرجا اختلاف دارید، هوشمندانه تعامل کنید؛ و هرجا مناسب بود، فشار بیاورید.

گزارش در پایان می‌نویسد: تلاش‌های چندجانبه، بر کنش‌های یکجانبه برتری دارد. به ویژه تلاش کنید از سیاست‌هایی که ایالات متحده را منزوی می‌کند یا فرصت‌های آسانی برای بهره‌برداری به ایران می‌دهد، پرهیز کنید؛ همانند آنچه در یمن، قطر، لبنان یا درباره بیت‌المقدس انجام شد. تا به اینجا، کارنامه خوبی در کار نبوده است.

خودتان را گول نزنید اروپا با آمریکاست

دولت و وزارت خارجه باید به خودفریبی درباره برجام و فشارهای آمریکا و احتمال حمایت اروپا از ما پایان دهند.

وطن امروز در یادداشتی نوشت: از همان ساعتی که ترامپ در کاخ سفید بر تخت نشست، دیپلمات‌های ما مکرر گفته‌اند اروپا باید به مقابله عملی با اقدامات ترامپ بپردازد. هنوز هم از تکرار این گزاره خسته نشده‌ایم. گاه جناب بعیدی‌نژاد همین حرف را از لندن توئیت می‌کند و گاه عراقچی در معدود بروزهای رسانه‌ای‌اش آن را تکرار می‌کند. دیگران نیز - و از جمله نویسنده- مکرر همین درخواست را مطرح کرده‌اند. همه اینها اما چه پیامدی در پی داشته است؟ روی کاغذ «تقریباً» و روی زمین، «قطعاً» هیچ!

برجام در حوزه اقتصادی برای ما چه کرد؟ مرور وضعیت قراردادهای پسابرجام، روشن‌ترین پاسخ به این پرسش است. از توتال تا بوئینگ، همه فعلاً دست نگه داشته‌اند و این حتماً معقول است. آنها ریسک نمی‌کنند.

دیروز روزنامه‌ای اسم و رسم‌دار از روی نادانی می‌نویسد: «امضای کری تضمین است.» و حالا در فهم چارچوب پیچیده رفتار اروپا با خود مجدداً می‌نویسیم موگرینی گفته: «هر چه تهران بگوید!»

واقعیت اما پیچیده‌تر از اینهاست. بگذارید سوال ساده‌ای را مطرح کنیم: چه کسی حاضر است هزینه بیشتری برای حفظ برجام بپردازد؟ اوباما یا اروپا؟ اوباما طبیعتاً اکنون در جایگاه چک کشیدن برای پرداخت هیچ هزینه‌ای نیست. همیشه اما چنین نبوده است! یادمان بیاید که وزیر محترم امور خارجه، آذر ماه ۹۵ با حضور در صحن علنی مجلس، پیرامون تمدید قانون تحریم‌های ۱۰ ساله ایران موسوم به ISA اظهار داشت: «ما به دولت آمریکا تذکر دادیم که باید برجام رعایت شود و تمدید قانون ISA مغایر با برجام است.» اوباما اما برای حفظ شناسنامه سیاسی خود در عرصه روابط خارجی(برجام) چه کرد؟ هیچ! او در اقدامی مضحک و البته توهین‌آمیز، نه ISA را امضا و نه آن را وتو کرد! نتیجه روشن بود، چرا که لوایح تصویب شده توسط کنگره و سنا، در صورت امضا نشدن توسط رئیس‌جمهور، پس از مدت زمانی مشخص، بدل به قانون رسمی و لازم‌الاجرا می‌شود!

رسم شده ما در ایران تمام اقدامات ضدبرجامی را به دلیل اکثریت جمهوری‌خواه کنگره، به آن منتسب کنیم. تمدید رسمی قانون ISA با جاخالی دادن اوباما البته تناقض عجیبی با همین پندار عمومی شده نیز داشت، چرا که ISA در مجلس سنای آمریکا با ۹۹ رأی مثبت و بدون هیچ رأی مخالف به تصویب رسیده بود، در حالی که تصویب ISA در مجلس نمایندگان، با رای ۱۰۰ درصدی همراه نبود! ساده‌لوح‌ترین عنصر سیاسی نیز در تحلیل چنین پدیده‌ای می‌فهمد تمدید ISA حاصل هماهنگی دولت اوباما و هم‌حزبی‌های او در مجلس سنا بوده است. فهم چنین موضوع ساده‌ای البته چندان بی‌اهمیت نیست. معنای روشن چنین دریافتی از رفتار اوباما، این خواهد بود که آمریکا (و نه رژیم ترامپ!) از همان ابتدا قصد داشته برجام را نه وسیله‌ای برای «صبح بدون تحریم» و «فروپاشی تحریم‌ها» که زیرساختی برای کنترل رفتار ایران در موضوع هسته‌ای و تحمیل فشارهای فزاینده بر آن در دیگر حوزه‌ها قرار دهد.

منافع اروپا اگر در مقابله با آمریکا بود، تاکنون به اصرارهای مکرر ما مبنی بر مقابله عملی با ایالات متحده پاسخ می‌داد. اروپا اتفاقاً چنانکه بارها اعلام کرده از محدودیت برنامه موشکی ایران به سختی حمایت می‌کند. مادام‌العمر شدن محدودیت‌های برنامه هسته‌ای ایران نیز طبعاً در شمار آرزوهای آنهاست. پس آنها چرا باید به مقابله با ترامپ برخیزند؟!

گفت و شنود

ساعت آمریکا

گفت: یکی از مدعیان اصلاحات به سردار قاسم سلیمانی پیشنهاد کرده به دیدار کسی که پرچم ایران را آتش زده است برود، تا ببیند که مشکلات معیشتی، او را به این راه کشانده است! و از او دلجویی کند!

گفتم: اولاً؛ وظیفه سردار سلیمانی دفاع از حریم کشور و تامین امنیت مردم است که در این راه دهها برابر بیشتر از آنچه انتظار می‌رفت موفق بوده است و ثانیاً؛ تامین معیشت مردم وظیفه دولتی است که این مدعی اصلاحات در دفاع از آن و ماله‌کشی ناکارآمدی‌های آن ید طولایی دارد!

گفت: پس چرا به‌جای نهیب زدن به دولت که چرا به داد ملت نمی‌رسید، دیوار سردار سلیمانی را کوتاه تلقی کرده و اصرار دارد کاسه‌کوزه‌ها را سر ایشان بشکند!

گفتم: ای عوام! تصور می‌کنی خودش نمی‌داند که دارد چه می‌کند؟! دارد برای آمریکا و اسرائیل و آل‌سعود پیام می‌فرستد که ما مدعیان اصلاحات هم از اقتدار منطقه‌ای ایران که سردار سلیمانی سمبل و نماد آن است دل خونی داریم! و مانند شما از تفاله‌های داعش حمایت می‌کنیم!

گفت: مگر همین شخص نبود که با باری روزن، جاسوس آمریکایی ملاقات کرد و از تسخیر لانه جاسوسی عذرخواهی کرد که یعنی ما با شماییم! و برای آمریکایی‌ها نظرسازی کرد و اسرار نظام را به بیگانگان داد و مردم را حامی دشمن قلمداد کرد و...!

گفتم: خود خودش است.

گفت: این جماعت چرا به جای همراهی با مردم وطنشان همه کارهایشان را با آمریکا همسو می‌کنند؟!

گفتم: از یارو پرسیدند چرا روزها می‌خوابی و شب‌ها هم خمیازه می‌کشی؟! گفت، ساعت بدنم با وقت آمریکا تنظیم شده. روزها که وقت کار است احساس می‌کنم شب است و باید بخوابم و شبها که در آمریکا روز است، اینجا کارها تعطیل است و از بیکاری خمیازه می‌کشم!

گاف یا شیطنت یک رسانه برای حمله به شورای نگهبان بودجه ۱۰۵۷میلیارد ریالی، تومان خوانده شد!

حمله روزنامه جمهوری اسلامی به سخنگوی شورای نگهبان درباره بودجه این نهاد انقلابی، با شیطنت یا گاف آماری وحشتناک همراه بوده است زیرا بودجه پیشنهادی دولت در لایحه بودجه ۹۷ برای شورای نگهبان ۱۰۵۷ میلیارد ریال است، نه ۱۰۵۷ میلیارد تومان.

روزنامه جمهوری اسلامی دیروز نوشت: کدخدائی سخنگوی شورای نگهبان در واکنش به مطلبی درباره افزایش بودجه سال آینده این شورا، گفت: «آنهایی که انتقاد می‌کنند به سازمان برنامه و بودجه و دیوان محاسبات دسترسی دارند و می‌توانستند اطلاعات دریافت کنند ولی بودجه شورای نگهبان چیز زیادی بیشتر از پول تو جیبی برخی از مسئولین نیست.» بودجه پیشنهادی مربوط به شورای نگهبان برای سال ۱۳۹۷ مبلغ ۱۰۵۷ میلیارد تومان است. پیدا کنید برخی مسئولین را که پول تو جیبی آنها نزدیک این مبلغ است. اگر پیدایشان کردید ما را هم باخبر کنید تا در روزنامه به مردم معرفیشان کنیم.

حمله روزنامه جمهوری اسلامی به گلایه سخنگوی شورای نگهبان درباره بودجه این نهاد انقلابی، با شیطنت یا گاف آماری وحشتناک همراه بوده است. زیرا بودجه پیشنهادی دولت در لایحه بودجه ۹۷ برای شورای نگهبان ۱۰۵۷ میلیارد ریال است، نه ۱۰۵۷ میلیارد تومان. از این مبلغ، حدود ۸۸ میلیارد تومان آن بودجه جاری شورای نگهبان و مابقی اعتبار عمرانی است.

به نظر می‌رسد با توجه به آنکه برخی وزرای دولت روحانی، ثروت‌های هزار میلیاردی دارند، بودجه چند ده میلیاردی شورای نگهبان در حد پول تو جیبی آنها است. بنابراین سخنگوی شورای نگهبان، بیراه هم نگفته است!

کیهان و خوانندگان

۳۳۱۱۰۰۶۵ ساعت ۳ تا ۶ بعدازظهر
۳۳۹۱۶۵۴۶ تمام ساعات شبانه‌روز
سامانه پیام کوتاه ۳۰۰۰۲۳۲۳

* بحران معیشتی را که آقای رئیس‌جمهور با گره زدن همه چیز به برجام و خوش‌بینی به غرب به وجود آورده فقط با عمل به اقتصاد مقاومتی می‌توان ترمیم کرد و پس از یک جهاد همگانی اقتصادی آرامش را به جامعه برگرداند.
۰۹۱۶---۳۸۱۹

* در مناظره آقای جبرائیلی با مدیر مسئول روزنامه شرق در برنامه تلویزیونی ثریا مدیر مسئول روزنامه شرق در مقابل اسناد و دلایل مستند طرف مقابل خود حرفی برای دفاع نداشت ولی باخبر شدیم وزارت خارجه بعد از این مناظره روشنگرانه اقدام به صدور اطلاعیه علیه صدا و سیما و میهمان برنامه آقای جبرائیلی کرده و حتی مرتکب توهین و جسارت به این ناقد شده است. چگونه است که طبق نظر و سلیقه آقایان می‌توان به امام زمان(عج) انتقاد کرد ولی نقد برجام را تحمل نمی‌کنند!

بیگ‌زاده

* آقای پزشکیان نایب رئیس مجلس می‌گوید برجام را مطالعه کردم و چیزی متوجه نشدم! البته از ایشان انتظار نیست که همه چیز را بداند اما انتظار داریم مثل نمایندگان مجالس دنیا، در آنچه نمی‌دانند لااقل به نظر کارشناسان خبره توجه کنند. چرا نکردند؟
۰۹۱۳---۵۱۴۰

* مدیر مسئول شرق در مناظره برنامه ثریا وقتی در خلال بحث، حقایق مربوط به برجام آشکار شد، گفت همه در یک کشتی نشسته‌ایم در حالی که دولت خصوصا در زمان تحمیل برجام به نقدها پاسخی تند و بی‌ادبانه می‌داد و روزنامه‌هایی مثل شرق نیز آن را با شور و شعف بازتاب می‌دادند. آیا آن زمان همه در یک کشتی نبودیم؟ البته پاسخ آن روشن است. چون حالا می‌بینند که مردم از وعده‌های نسیه دولت خسته شده‌اند.

محبی و ۹۱۴۹---۰۹۱۰

* مدیر مسئول شرق در مناظره برنامه ثریا حرفی برای گفتن نداشت زیرا تیترهایی که آن روزها در حمایت از برجام و این روزها در حمایت از مسببان دستان خالی دولت می‌زند با آنچه که مردم مشاهده می‌کنند فاصله دارد. مگر اینکه مرفهین و اشراف از دستاوردهای دولت صاحب ثروت‌های کلانی شده باشند، و الا وضعیت معیشتی طبقات کم‌درآمد نیاز به هیچ توضیحی ندارد.
۰۹۱۰---۹۱۴۹

* آقای روحانی، در قرآن کریم آیه‌ای است که می‌گوید «چرا به آنچه که می‌گویید عمل نمی‌کنید؟» درباره نقدپذیری و نیز مذمت ناسزاگویی توجه شما را به این آیه شریفه جلب می‌کنم.

حسامی- تهران

* آقای آخوندی، چه سهمی از اشتغالزایی برای جوانان داشتند؟ آیا مجلس نباید از ایشان توضیح بخواهد که وزارتخانه زیر نظر آقای وزیر چه دستاوردهایی تاکنون داشته است. حتی در مورد هواپیماهای خریداری شده چرا تنها ۳ فروند آن هم بعد از ۲ سال از برجام از ۱۸۰ فروند وارد کشور شده است؟
۰۹۹۰---۶۰۲۱

* وزارت اطلاعات چشم نظام است ولی وزیر محترم اعلام کرده اگر کسی از مدیر دوتابعیتی مطلع است اعلام کند! مگر سخنگوی دستگاه قضا اسامی افراد را به وزارت اعلام نکرد؟ و آیا واقعا مجموعه مهم که چشم نظام است از دوتابعیتی‌ها مطلع نیست؟ چه کسانی پای جاسوسان و نفوذی‌ها را به دفتر ریاست جمهوری باز می‌کنند که جیسون رضایی می‌گوید چنان به رئیس‌جمهور نزدیک شدم که نوع آدامس وی را می‌دانم؟
۰۹۳۶---۶۲۱۰ و ۰۹۱۲---۳۹۴۹ و ۰۹۳۶---۶۹۶۰

* اگر مدیران جهادی و معتقد به اقتصاد مقاومتی بر سر کار آیند همان‌طوری که ۸ سال جنگ تحمیلی را اداره و دشمن را به عذرخواهی و عقب‌نشینی وادار کردند و جنگ استکبار و تروریست‌های مورد حمایتش علیه مردم عراق و سوریه را به نقطه موفقیت کنونی رساندند می‌توانند بر مشکلات اقتصادی هم فایق آیند.
۰۹۱۴---۴۱۰۲

* برجام نابودکننده اقتصاد کشور و تلگرام تخریب‌کننده اعتقاد و دین مردم است البته این حقیقت برای مسئولانی اهمیت دارد که درد دین و معیشت مردم را داشته باشند.

عباسی

*در طی ۹ ماهه سال ۹۶، ۶۰ تن سنگ‌پا وارد کشور شده و کالاهای دیگر مثل سنجاق، آدامس و... هم جزو واردات به کشور بوده است. واقعا کنترل دروازه‌های واردات برای دولت دشوار است؟ اگر این‌طور است چرا ناتوانی‌اش را در کنترل واردات اعلام نمی‌کند تا نیروهای انقلابی به آن سروسامان دهند؟
۰۲۱---۲۸۱۱

* سعدی چه زیبا گفته که «سگ را گشاده‌اند و سنگ را بسته» حکایت‌های کار امروز دولت ما شده که فضای مجازی را در اختیار بیگانگان قرار داده که با این کشور و ملت هر کاری خواستند بکنند ولی بودجه صدا و سیما را کم کرده است.

رضایی

* بعد از چند سال فرافکنی ناتوانی‌های دولت یازدهم و دوازدهم به سوی دولت قبل از خود، حال گویا نوبت آقای نجفی شهردار شده که مدعی فساد اقتصادی در شهرداری سابق شود! اگر توانایی تکرار آن همه خدمات شهردار قبلی در راه‌اندازی ۷ خط مترو و بزرگراه و ..... را ندارند چرا می‌خواهند با متهم کردن مدیریت قبلی آن را پنهان کنند. مردم ۴ سال آینده و مدیریت شما را هم خواهند دید.
۰۹۱۴---۹۵۹۰

* آموزش و پرورش در مورد فرهنگیان حق‌التدریسی از بدو خدمت دهه ۶۰ و ۷۰، برای احتساب سنوات، کسورات بیمه را به نرخ روز سال ۹۶ محاسبه می‌کند و به این بهانه از هر فرهنگی ۵ تا ۲۰ میلیون تومان وجه دریافت می‌کند؟! لطفا دلسوزان نظام این مشکل فرهنگیان حق‌التدریسی را حل کنند.
۰۹۱۹---۲۸۸۰

* از دولتمردان درخواست می‌کنم از قولی که توان انجام آن را ندارند به جد بپرهیزند. چند بار قول اصلاح و همسان‌سازی حقوق بازنشسته‌ها را دادند ولی عملی نکردند چرا؟! چرا بودجه و امکانات برای نجومی‌ها هست ولی برای این قشر نیست؟! مردم از این بدقولی‌ها خسته شده‌اند!
۰۹۱۶---۲۸۰۵

* چرا مستمری افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی قطع شده است؟ چیزی که با تبلیغات بسیار در صدا و سیما انجام شد یارانه ملت بود نه مستمری این قشر ضعیف! چرا برخی وقتی مرکب مرادشان از پل گذشت همه پل‌ها را ویران کردند، به گونه‌ای که، گویا دیگر به ملت نیاز ندارند! چرا زیر وعده‌های خود می‌زنند؟
۰۹۳۷---۱۳۴۴

* تعاونی مسکن صدا و سیما، اسناد شهرک مسکونی غزالی را بعد از ۴۰ سال هنوز تحویل نداده است. این در حالی است که ساختمان‌های شهرک مزبور در حال حاضر کلنگی شده است! و مشکلات زیادی از این بابت گریبان این مالکان را گرفته است. از مسئولان امر درخواست رسیدگی دارم.
۰۹۱۲---۰۵۳۰

«پاسخ شرکت ملی گاز ایران»

در پاسخ به مطلب مندرج در صفحه دو مورخ ۹۶/۱۰/۱۷ ستون کیهان و خوانندگان به آگاهی می‌رساند: حق بیمه بر مبنای قانون بودجه و به ازای هر واحد مسکونی مشترک، ماهیانه مبلغ یکصد تومان (۱۰۰۰ ریال) به عنوان نرخ پایه توسط بیمه‌گذار به عنوان نماینده بیمه شده از مشترکین اخذ و جهت بیمه مشترکین پس از هر دو دوره به حساب بیمه‌گر واریز می‌گردد و بیمه‌گر نسبت به تأمین پوشش بیمه‌ای مشترکین به شرح ذیل اقدام خواهد نمود:

الف- پرداخت غرامت فوت برای هر نفر در هر حادثه به مبلغ (سیصد میلیون ریال)

ب- حداکثر غرامت نقص عضو و از کار افتادگی دائم و جبران هزینه‌های پزشکی برای هر نفر و در هر حادثه (دویست میلیون ریال)

ج- حداکثر جبران خسارت‌های مالی به واحدهای مسکونی و مشاعات و املاک مسکونی آسیب دیده که در مجاورت مکان وقوع حادثه قرار داشته و حق بیمه پرداخت می‌نمایند در هر حادثه و به ازای هر یک از موارد مذکور به عنوان یک واحد مستقل تا مبلغ (هفتصد میلیون ریال) می‌باشد.

لازم به ذکر است که هر یک از مشترکین شهری و روستایی در سال فقط مبلغ هزار و دویست تومان (۱۲۰۰۰ ریال) به عنوان حق بیمه پرداخت می‌کنند.

مزید اطلاع، هم‌اکنون (در سال ۱۳۹۶) شرکت بیمه پارسیان به عنوان بیمه‌گر وظیفه پاسخگویی به مشترکین محترم را مطابق شرح فوق خواهد داشت و مشترکین بیمه شده گاز طبیعی در صورت حادثه ابتدا لازم است بر اساس گزارش سازمان آتش‌نشانی به نمایندگی‌های بیمه پارسیان مراجعه و پس از تکمیل پرونده از خدمات فوق بهره‌مند گردند.